Ч. 186 Субота 22 серпня (3 вересня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Скликане Ради державної і дальша ситуация. — Самоубийство полковника Ганрі'го і дальші події в Парижи).

Віденьска ґазета урядова оголосила патент цісарский скликуючий Раду державну на день 26 вересня с. р. Чи перед сим часом будуть відбувати ся ще якісь наради правительства з поодинокими партиями, годі напевно знати; N. W. Tagblatt каже лиш, що для скликаня Ради державної визначено для того так пізний речинець, бо ґр. Тун лагодить деякі зміни проектів язикових і думає порозуміти ся з проводирями партий, а до переведеня тої акциї треба якогось часу.

Скрайно опозицийна і прусофільска Ostdeutsche Rundschau доказує, що Нїмці будуть в Раді державній робити і дальше обструкцию, хоч би справа язикова була залагоджена зовсїм в користь Нїмців. Обструкция зверне ся тогди против угоди з Угорщиною, позаяк та єсть некористною.

Арештоване а відтак і самоубийство полковника Ганрі'го зробило в цїлій т. зв. Драйфусівскій справі великий переворот. Показало ся тепер, що в тайнім бюрі інформацийнім при ґенеральнім штабі діяли ся дійстно якісь махінациї, о котрих нїхто не знав нїчого і що фальшовано документи, щоби ними покрити ті махінациї. Прихильні справі Драйфуса ґазети поясняють справу так: Бюро інформацийне при ґенеральнім штабі має під своїм зарядом також „тайні фонди“, з котрих офіцири діставали нагороду за то, коли викрили якусь справу шпіґуньску. Отже вже від многих лїт ділялись надужитя в тім бюрі. Премію діставали офіцири, котрі зовсїм не мали нїякого права до того, а що більше видумувано умисно такі справи, щоби можна брати з фондів премії. О тім мав довідати ся Драйфус і постарав ся о то, що ті надужитя спинено. Через то потерпів найбільше „на кишени“ Естергази і тогди розпочала ся в Libre Parole кампанїя против жидів у французкій армії. Тогди то викрито звістне „бордеро“. Підозріне впало на Драйфуса і єго засуджено.

Чи так було чи нї, годі знати, але фактом єсть, що один з найважнїйших документів, котрий мав сьвідчити против Драйфуса, був сфальшований. Тим способом стали ся в засаді неважними не лиш процес Драйфуса але й Золї та всї инші, стоячі в звязи зі справою Драйфуса.

Навіть само самоубийство Ганрі'го кидає ще темне сьвітло на цїлу справу. Він підрізав собі горло бритвою? Звідки взяв єї — нїхто не знає. Перед самою смертию написав він ще кілька листів а іменно один до своєї жінки, в котрім пращає ся з нею і каже, що мусить гинути, щоби уникнути ганьби. В Парижи ходить чутка, що причиною самоубийства було також і то, що він хотїв ратувати своїх товаришів, запутаних у всї ті махінациї. Впрочім може ще вияснять справу дальші листи, які він лишив, а з котрих один адресований до міністра Каваняка а другі до кількох офіцирів ґенерального штабу. Зміст тих листів ще незвістний.

Самоубийство стало ся онogди о 5 год. але в місті довідано ся о нїм аж о 9 год. вечером. „Gaulois“ оповідає, що на кілька мінут перед 5 год. явив ся в кели у Ганрі'го слуга, котрий приніс єму обід; коли відтак вернув, щоби забрати тарелї, застав вже Ганрі'го неживого. На тїлї єго знайдено два слїди від бритви, один менший, а другий більший від лївої до правої сторони; рана зроблена очевидно з великою силою і енерґією, мусїла стати ся причиною смерти. Прикликаний лїкар войсковий міг вже лиш смерть сконстатувати. „Rappel“ розповідає, що онogди около 3 год. по полудни явив ся у Ганрі'го якийсь офіцир з форту Мон Валеріян, котрий довгий час розмавляв з Ганрім, а коли він пішов, Ганрі забрав ся до писаня листів. Полковник Ганрі не лишив нїякого маєтку, жив з своєї платнї, хоч як кажуть, дуже добре.

З Парижа доносять, що цїлий ґенеральний штаб, від гори до самого споду, буде тепер змінений. Шеф ґенерального штабу ґен. Боадефр, як звістно, уступив. В письмі до Каваняка каже він, що мав необмежене довіре до полковника Ганрі'го, і то було причиною, що він сфальшований документ уважав за правдивий. Заступник шефа ґенерального штабу, ґен. Ґонс, має бути сими днями перенесений на команданта до Ніцци. Ґонс грав досить неясну ролю в процесї Драйфуса. Єму то свого часу доніс був Пікар о Естергазим, і він поручив був Пікартови вести дальше слїдство, а опісля став ся рішучим противником відновленя процесу Драйфуса. Має також уступити і ґен. Пелїє.

Aurore доказує, що здемасковане Ганрі'го наступило для того, позаяк з Риму і Берлина заповіджено відкрите правди о Драйфусї і оголошене документів, виказуючих що Естергази єсть шпігуном. Та сама ґазета доносить, що більшість міністерства ухвалила ревізию процесу Драйфуса.

---

11)

НА ЗГАРИЩАХ.

(Повість Кл. Юноши. — З польского).

(Дальше).

— На кого нещастє прийшло, на пана Кароля? — спитав Дирдейко.

— А вжеж, на того нашого пана — відповів Мартин. — Я памятаю дуже добре як єго хрестили; то була цїла комедия, бо небіжчик, пан Петро, земля єму пером, був дуже за хлопами, а небіжка панї, ну, як панї, хотїла би з самими ґрафами — і через то бували між ними спори....

— Сварили ся?

— Е, нї — таж в панстві так не сварять ся, як у нас, лише як що, то небіжка пані в плач і зараз велить закладати конї та в миг до тїтки, аби потішити ся, а небіжчик пан Петро лише бувало сьміє ся. Отжо як пан Кароль уродив ся, то не хрестили єго цїлих дванайцять недїль, бо пани захотїло ся за кума ґрафа з Долинівки, а пан знов хотїв простого шляхтича, і знов перемовили ся. Панї післала зараз дївку до стайнї, аби закладали конї — і до тїтки! А пан знов і собі гукнув на паробка, аби запрягав.

— Ну, також комедия! І певне поїхав до якого вуйка?

— Та куди! Запрягли чотири конї до воза, а віз був зладжений з драбинами як до сїна. Як Мацько, він вже не жиє давно той Мацько, заїхав перед двір, повідає пан до дївки: сїдай з бахором! — нїби то з паном Каролем — і поїхали на село. Аж тут в селї — стій! Небіжчик пан злїз з воза і закликав одного господаря, що називав ся Кароль Ластівка, а знов з другої хати господиню Михайлиху, і повідає: я вас, мої люди, прошу за кумів! Зараз сїли на віз, поїхали до церкви, охрестили і дали дитинї на імя Кароль, бо так хрестний отець називав ся. То так було!

— А щож панї?

— Га, а щож мала робити? Другий раз вже дитини не охрестять. Лише їй то найбільше доймало, що дали хлопцеви погане імя, бо она хотїла якось Помпілїон, Почтилїон.... чи якось.... аж тяжко спамятати.

— А я о тім нїчого не знав.

— Так, пане, було, як я повідаю, таж люди в селї знають. — Що там пізнїйше між панством було, то я не знаю, лише що дитина ховала ся.... а веселий був пане і кречний — і пізнїйше був з него чоловік добрий, лише що тепер Господь милосердний таку біду на него допустив....

Якийсь час їхали мовчки. Дирдейко водив очами по полях, а селянин потонув в давних споминах, та лиш мимохіть ударяв коня прутом по боках, аби зрівняти ся з Дирдейком.

Жмудин приглядав ся полям, на котрих вже но богато лишило ся до збираня.

Сонце, що як раз сходило, обливало цїлу околицю якимсь золотим блеском, вода в рiцї яснїла як перла.

По хвили повернув Дирдейко до перерваної розмови.

— Як же, Мартине, надумав ся? Видиш менї треба якогось честного чоловіка, лїта вже змагають мене.... якось не добре зі мною....

— То так з утоми, прошу пана, коби ви лиш трохи переспали ся.

— Може й так, але вже таки нема ким виручити ся.

Селянин трохи погадав, а вкінци по хвили сказав рішучо:

— Га, коли пан так повідають, то вже що буде то буде, всьо одно — лишу ся!

— Ну, то добре, а що маєш робити, то знаєш.

— Що випаде, прошу пана, людий побудити, кождої роботи доглянути, худоби допильнувати, як звичайно в господарстві. Міг би я й так, при дїтях лишити ся та до смерти перебідити, але й панї троха менї жаль і без роботи кучить ся.... ну, і ординария буде.

Заки доїхали назад до дому, вже умова була готова. Мартин мав обіймити небавом хату і розпочати службу, тому вже не вступав на фільварок, а поїхав просто до села, щоби своїй жінцї о всїм розповісти. Але Дирдейко строго єго напоминав, щоби при тім розпові-

Новинки.

Львів дня 2-го вересня 1898.

— **Єго ц. і к. Вис. Найдост. Архикнязь Райнер**, начальний командант оборони краевої, прибув в середу вечером о годині $6^1/_4$ в поворотї з маневрів оборони краевої з околицї Бережан до Львова. На бажане Єго ц. і к. Високости не було на двірци урядового принятя. Найдост. Архикнязя повитав лише Є. Е. п. Намістник ґр. Лев Пінїньский. О годинї $7^1/_4$ від'їхав Найдост. Архикнязь поїздом особовим на Краків до Відня.

— **Стипендиї.** Виділ краєвий оголошує конкурс на стипендиї з галицкого фонду краевого, почавши від першого півроку 1898/9 в річній квотї по 500, 400, 350 і 300 зр. Ті стипендиї призначені виключно для убогих а відличних учеників польскої або рускої народности, що ходять до середних або висших шкіл торговельних. Стипендиї надають ся на один рік, але можуть їх побирати й довше ученики, що визначать ся відзначаючим поступом і взірцевими обичаями, наколи стане фондів — а відтак можуть бути ті стипендиї полишені ученикам ще на один рік практики в якій більшій торговельній фірмі за границями краю. Кандидати мають найдальше до дня 20 жовтня 1898 р. внести подання за посередництвом своєї власти шкільної до Виділу краевого і залучити до подання метрику, сьвідоцтво убожества і моральности і сьвідоцтва шкільні. Вкінци мають предложити також письменну заяву, що на случай одержання стипендиї, по окінченім образованю в торговельнім званю будуть бодай десять лїт займати ся торговлею в Галичинї.

— **З перемискої епархії.** В цїли принятя питомцїв до півчого заведеня фондациї бл. п. Еп. Снїгурского в Перемишли, на рік шк. 1898/9, визначує ся речинець на день 1 жовтня 1898. Услівя до принятя: 1) скінчений 17. рік житя, 2) непорочність обичаїв, 3) скінчена IV. або бодай III. кляса шкіл народних з добрим успіхом, 4) добрий чистий голос. Убігателї мають подання неостемпльовані, з потрібними сьвідоцтвами, внести через парох. уряд Еп. Конзисториї до 25. вересня, а самі явити ся лично 1. н. ст. жовтня в школї дяківского інститута в Перемишли. Хто з кандидатів тих условий не доповнить, того подане не буде увзгляднене. Замість формального сьвідоцтва хрещеня вистане, коли парох. уряд, супроводячи подане убігателя, подасть рік, місяць і день родженя просителя, а також імя і стан вітця. — В духовній ґенер. семинариї у Львові опорожнена посада префекта студий з дотациєю 210 зр., вільним харчем, мешканєм і другими емолюментами. Убігателї о тую посаду, сьвященики безженні або вдівці, мають подання, заосмотрені в службові прилоги, внести до Еп. Конзисториї найпізнїйше до 15. вересня 1898.

— **Товариство руских женщин** устроює в недїлю дня 4 с. м. великий фестин в получеию з фантовою льотериєю. Комітет починив всї приготовання, щоби фестин випав величаво. Льотерия виносажена в велике число красних і цїнних фантів. Проте есть надія, що як місцева так і доохрестна публика схоче своєю присутностию причинити ся до доброго успіху. Дохід призначений на убогу молодїж шкільну. Початок точно о год. 2-ій по полудни.

— **Аматорске представлене** відбуде ся в недїлю дня 4-го вересня в сали Каси ощадности в Коломиї, заходом товариства руских ремісників „Зоря“. При співучасти п. Биберовичевої відограє ся комедия в 4-ох актах Гр. Цеглиньского п. з. „Шляхта ходачкова“.

— **Запис для социялїстів.** Померший перед кількома днями в Кракові швець Йосиф Чернек записав для краківских проводирів социяльно-демократичної партиї 30.000 зр. Прибув він перед 20 роками до Кракова і отворив там робітню мужеской і дамской обуви. Інтерес ішов єму так добре, що міг незадовго набути за Вислою ґрунти і вибудовати там віллю „Мадагаскар“. Чернек жив завсїгди дуже скромно, мешкав в комірнім за рогачкою. Перед смертию висповідав ся і запричащав ся, а відтак велїв прикликати до себе майже всїх провідників социялїстичної партиї і в присутности нотаря, адвоката і двох лїкарів, уложив завіщане, котрим записав цїлий свій маєток до рівного подїлу социялїстам: послови Іґнатови Дашиньскому, д-рови Маркови, Сулчевскому і Івапови Евґлїшови, з виразним застереженем, щоби тих гроший уживали на цїли партиї. Надто специяльно записав 500 зр. свому братанкови і 300 зр. Совіньскому, у котрого мешкав.

— **З Тернополя** доносять, що в селї Курівцих підпалила 7-лїтна дочка Анни Дигас хлївець. Огонь розширив ся й на хату, з котрої Анна Дигас хотїла уратувати біле. Мати і дочка найшли смерть в полуминї.

— **Фальшівники гроший.** Ві второк і в середу відбула ся перед судом присяжних в Чернівцих розправа о фальшоване гроший. Обжаловані були: Йосиф Сїтко, Войтїх Бялко і Петро Ментлїньский о фальшоване гроший, а Анеля Бялко і Евгенія Сїтко о помагане в тім злочинї. Розправа виказала, що Сїтко і Бялко фальшували ґульдени, корони і 20-геллерівки, а Ментлїньский пускав їх помежи люди. Бялкова і Сїткова знали про се також і брали в тім участь. Два перші обжаловані признали ся до в[illegible]ньский випирав ся, але вину єго доказано і на підставі переведеної розправи засуджено Бялка на 6 місяцїв, Сїтка на 8 місяцїв, а Ментлїньского на один місяць. Бялкову і Сїткову увільнено.

— **Огнї.** В Турцї коло Коломиї дня 26 с. м. пішло з димом 10 загород селяньских з цїлою сегорічною працею; шкода велика, а тілько один ґазда був обезпечений в „Днїстрі“. — В Грибовичах великих, пів милї від Львова, знищив оногди огонь 11 загород селяньских з цїлим добутком. — В Білявцях під Козачівкою огонь оногди спалив одну хату і лише завдяки помочи місцевого учителя А. Дунича огонь не розширив ся. (Належить піднести відвагу згаданого учителя, котрий з горючої хати виратував шестилїтну дитину). — В Білоголовах, повіта золочівского, огонь знищив дня 24 серпня 50 будинків враз з звезеним збіжем. Около 70 осіб лишило ся без даху і хлїба. — Дня 26 серпня згоріли в Загайцях, повіта підгаєцкого, 4 доми необезпечені.

— **Потонули.** В Озірній, в ставі, під зелїзничою стациєю, найдено тїло селянина, що лежало імовірно вже кілька тижднїв під водою. Мертвець був страшно знищений, а тїло з рук і ніг, в части і з лиця, об'їли риби і раки. Імовірно заходить тут самоубийство, що викаже доперва судове слїдство. Топільник має бути селянином з Остаповець. — В Станиславові, в рїцї Бистрици, під галицким мостом, утопив ся 13-лїтний ученик, Майлех Лев зі Львова, котрий там купав ся з товаришами. Тїло добули доперва на другий день рано.

— **Про убийство в Ямній** коло Яремча, о котрім ми перед кількома днями доносили, подають такі близші подробиці: До коршми Давида Шпіґля в Ямній запукав хтось о півночи дня 27 серпня. Шпіґель отворив, але в тій хвили ударений тяжким каменем в голову, упав окровавлений. Розбишака вдер ся до алькира, де спала жінка Шпіґля. Кількома ударами ножа в шию і в груди поранив єї смертельно, почім в подібний спосіб поранив ще двох иньших жидів. Отямившись, поволїк ся Шпіґель до сусїдної хати і дав там знати о злочинї. Збуджено війта і цїла громада окружила коршму. Нїхто не мав відваги війти перший. В кінци, по довшій хвили, узброївши ся в сокири і коли, посунули ся до середини. Всї почули стони і харчінє. То в алькири борола ся зі смертию Шпіґльова. Наоколо неї утворила ся калужа крови. Жидівка лежала на земли. Видно, пробувала ратувати ся і сточила ся на землю. Мала рану величини пястука в голові. В другій комнатї лежав поранений в страшний спосіб подорожний

дано не уживав кулака, що Мартин обіцяв, але й зараз замітив, що так „на губу“ не можна в нїякий спосіб баби нї переконати, нї переговорити.

Дирдейко поволи в'їздив до фільварку — добачили его через вікно діти, що звичайно рано вставали і ледве вспів старий злїзти з коня, вже Івась повис єму на шиї, Оленка вхопила за руки, а Маланя чіпала ся сурдута.

— Ах, ви мої любі дурнятка — витав їх старий — ви наймилїйші хробачки!

І кожде з окрема цїлував і пестив та випитував о ріжні дрібнички.

— Вас так тато велїв пестити, сто разів поцїлувати кожде і прислав вам хорошого гостинця — лише вже по то, ходїть до моєї комнати, бо там всьо сховане в торбі.

Дїтвора вбігла з криком до малої комнатки Жмудина, а коли та торба отворила ся, зробив ся ще більший крик.

Івась дістав кілька прекрасних книжок з образками, Оленка скриночку до робіт, в котрій були ножички, шила, голки і маленький наперсток, а Маланя одержала прекрасну ляльку з очима, волосєм, а до того таку мудру, що як єї стиснути, то кликала „мама“, а як положити, то зараз замикала очи.

Маланя нїколи ще не бачила такої розумної ляльки; тому постановила зараз всї нові ляльки повикидати за пліт, бо були глупі і бридкі.

Хотячи то зараз зробити, взяла нову пестійку на руки і скоро побігла до двора. Оленка знов хотїла похвалити ся перед мамою хорошим подарунком, а Івасеви було пильно оглянути цїкаві образки.

Тому то малі гости одержавши подарунки, чим скорше повибігали з комнатки Дирдейка — і Жмудин лишив ся сам один.

Кинув оком по біленых стїнах, поглянув довкола, немов би витав оком предмети, до котрих привик від тілько лїт — відтак обмив кілька разів голову студеною водою, аби бути рівзїйшим і зараз взяв ся до перегляду і упорядкованя рахунків. Помимо утоми і ослаблення не ішов спати, бо привичка цїлого трудящого житя не дозволила би єму замкнути очий при деннім сьвітлї, коли всьо довкола рушає ся і жиє.

Коло полудня упорядкував вже рахунки і папери і пересьвідчив ся з них, що всьо заповідає ся добре, що доходи вистануть не лише на біжучі потреби і на запомогу Каролеви, але навіть на сплату одної частини довгу. Розяснило ся лице старого, встав, перейшов ся кілька разів по комнатї, затер руки, а відтак кинув оком на образ над ліжком.

В єго погляді була щира, вдячна молитва.

VII.

Від того часу минуло десять лїт.

Десять лїт! Як легко вимовити або написати ті два коротенькі слова, а однако кілько то годин працї, кілько усьміхів, або кілько сльоз і зітхнень складає ся на той час... Кілько сльоз і зітхнень, коли особливо дорога житя не стелить ся рожами, коли вандрівка відбуває ся по вузенькій стежці, серед острого терня. Десять лїт! то немалий кусень часу — а для Заріча перейшов тихо, спокійно, одностайно, без наглих потрясень і насильних змін. Ріка котила як перед тим свої срібні води, невтомимий млин тарахкотїв і клекотїв як давнїйше, старі липи шуміли, на стодолї клекотало десяте поколїнє бузьків — і всьо було як колись, лиш дерева давали вже більшу тїнь і більше розросли ся, лиш на фільварку прибуло кілька нових будинків.

Зник слїд згарища, всьо здає ся відроджує ся, вертає до нового житя...

Вітер позвівав попели, вуголь приорано вже давно, а могили запали і зрівнали ся з землею. На них росте цембрик і розхідник, молоді зайчики скачуть по них, часом жайворонок упаде і знов підлетить в гору та сьпіває завішений у воздусї, між гробами а небом.

Сонце горить високо, золотить луги і збіжа, спиває з зіля перлисту росу, в горі білі хмарки переганяють ся, розділюють ся і лучать, немов стада голубів, а вітрець пустує на луцї і колише хороші головки цьвітів; то цїлком ховає їх в траву, то знов підносить і простує — от, як звичайно пустїй, за малий ще на то, щоби обертав крила вітрака, то й пішов пустувати на луку.

Білий бузьок ступає поважно по болотах, ворона за плугом скаче і добуває борозняки з розораної рілї, високо, високо у воздусї бистроокий яструб важить ся — як все, як кождого дня, як що року.

І хтож би сказав, що та земля, покрита буйним збіжем, двигаюча на собі тілько буйних єств, зістаріла ся о цїлих десять лїт, коли ще така молода, така урожайна і красна! Час не відбирає їй нїколи принади молодости, він лиш

купець зі Зборова, старший чоловік. Четвертою жертвою був молодий 15-літний жидок-бельфер, що називає ся Кавалер, також ранений в голову. Жандарм з Микуличина, Петро Лисий, ідучи за вказівками Шпіґля, увязнив Капітанчука в его власній хаті вже о годині 3-тій рано. Стефан Капітанчук має 25 літ, є сином господаря і працював в яремецких камінеломах. Є він як оповідають, потомком опришка, члена родини Довбуша. Удержував любовні зносини з жінкою війта з Яремча. В хвили, коли прийшов до него жандарм, Капітанчук спав. По довгих гляданях в коноплях і в льні, що стояли під стіною, найшов жандарм сорочку і штани Капітанчука, помаргані кровю, але вже випрані, а в кінци окровавлений ніж. Капітанчука увязнено і відвезено до Делятина. В суді признав ся він, що цілий день передтим пив з війтихою в компанії. В Яремчу випив кільканайцять склянок пива, вечером у Шпіґля випив вісім склянок, а коли жид начислив ему десять, повстала суперечка і арендар при помочи инших жидів викинув Капітанчука з коршми. Для пімсти Капітанчук повернув і допустив ся злочину. Був він вже раз караний за бійку, а впрочім люди виражають ся о нім прихильно. — Инша вість поясняє знов причину сего злочину оттак: Федь Капітанчук, гуцул з Ямної, хотів в осени оженити ся і позичив від коршмарки Леї Шпіґель 80 зр. на весілє. Нещастє хотіло, що Леа Шпіґель мала два золоті кульчики з брилянтами, котрі дуже подобали ся нареченій Капітанчука, вдові по війті з Яремча, і она заявила свому любчикови, що лише тоді вийде за него, коли ей справить такі самі. То відобрало спокій Капітанчукови, котрий за всяку ціну постановив дістати кульчики Леї. А що вже один довг тяжив на его сумлїню, отже за одним заходом хотів позбути ся і довгу і наділити свою суджену бажаним подарунком. Свій плян виконав Капітанчук в описаний повисше спосіб.

Телеґрами.

Париж 2 вересня. Ґен. Ренуар приняв становище шефа ґен. штабу. — Трибунал касаційний відложив рішенє в справі жалоби Пікарта против Паті де Кляма і Естергазого до нинї.

Петербург 2 вересня. Цар іменував ґен. Бобрікова ґен.-ґубернатором Фінляндиї. В письмі до него висказує цар переконанє, що він з'уміє народному почутю Фінляндців вбити добре в память той факт, що для добра Фінляндиї потреба, щоби она була як найтїснїйше сполучена зі спільною вітчиною.

Мадрид 2 вересня. Мінїстер справ заграничних має нинї вечером на радї мінїстрів предложити мотиви до проекту закона, котрим кортези мають дати уповажненє до веденя переговорів в справі мира.

Париж 2 вересня. В палатї послів має посол Мірман заінтерпелювати мінїстра війни в справі правдивости документів, відчитаних в палатї дня 7 липня, а пос. Бретон в справі причин арештованя полковника Ганрі'го.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістки.

На продаж в місточку **Стратинї** реальність з будинками господарскими, сад, сїножать, звезений камінь до мурованя хати і стайнї і материял. Потрібний капітал до 1500 зр. Близших вияснень уділить **Уряд громадский в Стратинї.**

Пошукує **посади дяка** молодець з хорошим теноровим голосом. На случай коли би одержав уміщенє в домі пароха, буде охотно помічним в господарстві. Ласкаві зголошеня прийме: **Уряд громадский в Стратинї.**

Ник. Самоф. в Кор.: В повісти „Послїдна воля" на початку сказано, що на сьвітї нема зовсїм дурних людий. Як то розуміти? — бо менї видить ся, що як би не було дурних, то й не було би мудрих. — Се дуже красно, що Ви читаючи повісти і думаєте над тим, що там сказано, значить ся, Ви читаєте не лиш для розривки але й для науки. Припускаємо для того, що Ви звернули увагу і на то поясненє, яке там і зараз додане до тих слів. Там сказано іменно, що суть такі люди, котрі уважають других длятого дурними, що ті другі не знають може того, що они знають. Так буває дійстно найчастїйше на сьвітї. Длятого то н. пр. ті, що лизнули трохи якоїсь науки уважають тих, що не мають нїякої науки, за зовсїм дурних; міщанин уважає себе мудрійшим від селянина і каже з кпинами, що „міске теля мудрійше, як сїльский чоловік". А тимчасом неправда, бо дуже часто бувають і в містї люди як телята, а знов бувають і такі селяни, перед котрими можуть сховати ся з своїм розумом нераз і ті, що кінчили і висші школи. Мудрість і дурнота не зависять лиш від того, що хто і кілько чого знає; єсть ще щось і иншого, а то вже не доказано в повісти і для того Вам наведені з повісти слова не зовсїм промавляли до переконаня. Мудрість і дурнота зависять, бачите, ще й від природної здібности, від таланту а відтак і від особистої волї і охоти до науки. Здібність і талант дає нам природа і з тої причини також не можна тим гордити ся, що комусь Бог не поскупив таланту і здібности, а так само не треба погорджати тим, хто вже з природи менше даровитий. Цїла заслуга мудрого в тім, коли він хотів користати з того дару, яким Бог его надїлив і умів з него скористати, а цїла вина дурного в тім, коли він то й дар занедбав. Але люди до тої своєї заслуги зачисляють зараз і природний свій дар, а за вину вчисляють і брак того дару і звідси то походиить, що одні виносять ся по над других, одні другими погорджають та лиш себе уважають за мудрих а всїх инших за дурних. — **Ф. Б. Щіт. в Коломиї:** При пильній і витревалій науцї можете научити ся по нїмецки з книжки для самоуків, а то Вам прийде тим лекше, що Ви вже знаєте трохи того язика. Треба лиш, щоби Ви переробили насамперед граматику, а відтак постарались о яку нїмецку книжку до читаня і добрий словар і читали книжку та при помочи словаря старали ся читане розуміти. Читати треба в голос, а відтак ще й то само в голос оповідати. Крім того в містї знайдете легко когось, хто би Вам дещо показав і пояснив а в оповіданю і розмові поправив. — **Адам Вол.:** 1) Ваш льос не витягнений доси а по льосованю сего місяця дамо Вам знов знати. — 2) Про управу мельонів і кавонів знайдете в „Переписцї господарскій". — **К. П.:** 1) Срібна рента 101·65 — Угорск. черв. хреста: 10·75—11·25; Базиліка: 6·70—7·10; Joszif: 3·70—4·40. — Такими річами не займаємо ся, а гадаємо, що і Ви обійдете ся без того.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

нищить діла рук людских, а на наших чолах оре борозди.

Серед лискучого, чорного як крило крука волося панї Каролевої, перевивають ся густїйше як перше срібні нитки, але лице не втратило помимо того давної краси і принади. З очий видко вже більше погоди, більше надії, на устах блукає часом усьміх, а біла, дрібна рука, навіть не така марна і суха як давнїйше.

То хороша женщина, хоч вже єї весна, а навіть полудне житя переминуло, єї краса дасть ся порівнати до краси нашої осени, усьміхненої, погідної, спокійної. В серци тої женщини не вигасла ще і туга і жаль. Самітна як давнїйше жде ще — але жде з надією, вже майже з певностию, що днї смутку вже почислені. Коли о тім гадає, серце єї живійше бє, на лици виступає румянець. І для неї ще усьміхне ся щастє і для неї поверне весна житя, котру незвичайні морози передчасно зварили....

Атжеж буває так часом і в природї; лучає ся, що яблінка обсипує ся на осінь цьвітом, що фіялки другий раз цвитуть....

Коротко тревалі ті цьвіти, то правда, але хто мав в житю саме тернє, тому і той осїнний, примхою природи кинений цьвіточок, мусить видати ся скарбом.

Листи части, чим раз частїйші приходили і надія росла — а старий вірний, як все, Дирдейко виглядав з нетерпеливостию сповненя надії.

Дожидав, виглядав. Чув, що лїта вже єму тяжать, сил не стає, що якась невидима зелїзна долоня клонить єго голову до землї. Часто попадав в задуму і обгортала єго дивна, невитолкована туга.

Вправдї пережив своїх найблизших; всї, котрих колись любив, померли, а навіть хороша колись, синьоока Марися, що пізнїйше забула о нїм і пішла за Келпша, також покинула вже той сьвіт плачу і недолї і лягла на сїльскім кладовищи на Жмуди.... Сам один лишив ся старушок, сам лише, тож не мав до кого спішити ся. Тут радше, в Зарічи, могло єго щось вязати до людий, бо тут найпіов прихильні серця, придбав собі пошану і любов; але помимо того, що окружали єго найсердечнїйшою печаливостию, нетерпеливив ся старий, тужив і все вибирав ся в дорогу.

— Час вже й менї — говорив — час великий!... Вже й плечі подали ся і голова тяжка... клонить ся до землї. Коби-ж вже раз той Кароль приїхав, коби я міг віддати єму вас в руки і — відійти спокійно.

— О! Не говоріть так сумно пане Фульґентий — просила панї Каролева — ми жили тількі часи разом в тяжкій доли — чиж тепер, коли вже лекше трохи, коли блиснув проміньчик надії, маємо розставати ся, розлучатись?

— Ей, марна то потїха, панї любенька, не довго ми з собою будемо.... бо вже й до Дзюндзишок менї пора.... мати мене кличе.... Жмудь сьвята. Там хотїлось би зложити старі кости, там спочати, при бідненькій церковци деревляній, що ледве єї видко з поміж старих лип. А як там тихо, як гарно!... Душа рве ся до того місця, серце лине туди.... от, здаеть ся піхотою, з палицею в руцї поволїк би ся чоловік в тамті сторони, ой поволїк....

(Дальше буде).

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

4

ОГОЛОШЕНЄ.

„Товариство взаїмної помочи учителїв і учительок в Долинї“ продає всякі прибори до писаня і рисованя, книжки шкільні і т. п. у власнім склепі по цїнах найнизших.

Витяг з цїнника:

Зошити шкільні о лїнеаментї приписанім: зошити на вправи двоаркушові 100 штук 1 зр. 45 кр., пятиаркушові 3 зр., рисункові без бібулок з кропками або без 100 штук 1 зр. 90 кр., більші з бібулками 3 зр. Бльоки рисункові N. 4 по 33 кр. штука. Таблички лупкові по цїнї 1 зр. 30 кр. за 10 штук; рисїки 100 штук 35 кр. Зошити другого сорта 100 штук двоаркушеві 1 зр. 15 кр., пятиаркушеві 2 зр. 50 кр.

Книжки шкільні, всякі прибори шкільні і до писаня по цїнах найнизших.

Цїни низші, ніж в кождій иншій торговлї краєвій. Замовленя виконує ся відворотною почтою.

При замовленях за 10 зр. оплачує ся порто.

Артистичне Заведенє ритівниче і фабрика стампілїй кавчукових **А. ЦІҐМАНА у Львові при ул. Сикстускій ч. 14** виконує красно всїлякі роботи, а именно: Стампілїї кавчукові і металеві для ц. к. Староств, Судів, парохій, громад і т. д., стампілїї датові самозвохчуючі разом з біжучими числами (prezentatum), таблицї ляні і мальовані, таблицї з бляхи прасованої для заприсяженої сторожи виділової, полевої і лїсної, всїлякі ґравури на золотї, сріблї і дорогих каменях, поручає також яко новість патентовані друкарнї кавчукові, котрі дають можність кождому складати всїлякі відозви, оголошеня і т. п., одинокий виріб печаткових марок у всяких красках і т. д. Склад фарб до стампілїй в коробках патентованих не висихаючих і у всїлягих красках. Замовленя з провінциї довершує ся відворотною почтою. 41

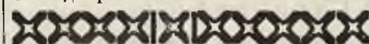

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиция

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

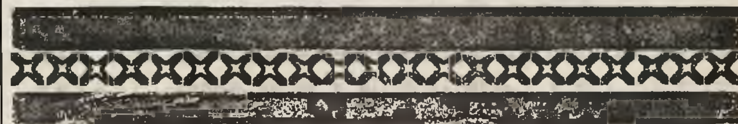

„MODY PARYSKIE”

ДЛЯ НАШИХ ПАНЬ!

Найдешевше і найгарнїйше письмо для жінок, заосмотрене великими таблицями крою і гафтів, додатками повістий і нот, коштує:

квартально . .	1 злр.
піврічно . . .	2 злр.
річно	4 злр.

Пренумерату належить присилати до Адмінїстрациї „Mód Paryskich“ у Львові улиця **Личаківска ч. 27** або до

Аґенциї дневників С. СОКОЛОВСКОГО

Пасаж Гавсмана ч. 9.

Числа оказові висилає ся на жаданє безплатно.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).